

ΘΑΥΜΑ Ις' (Λουτήρ)

- 169/153r ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΝ ΗΤΟΝΕ ἕνας ζωγράφος ὀνό-
ματι Ἰωάννης, ὁ ὁποῖος ἦτονε πολλὰ εὐλαβῆς καὶ εἶχεν μεγά-
λην ἀγάπην εἰς τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον καὶ μὲ μεγάλην / εὐλά-
βειαν καὶ πίστιν ἐζωγράφιζε πάντα, καὶ ἐσπούδαζε ὅσον ἦτονε ἡ
170 δύναμις του ὅταν ἐζωγράφιζε τὴν εἰκόνα τῆς Θεοτόκου νὰ τήνε
κάνει πολλὰ ὠραία, πλέον παρὰ τινὰ ἄλλον, τόσον ἀπὸ ἐθαυ-
μάσασιν ὅλοι εἰς τὴν ὠραιότητα ἀπὸ ἧκανε εἰς τὲς εἰκόνες τῆς
Θεοτόκου, τὲς ὁποῖες ἐστόλιζε μὲ πᾶσα λογῆς τρόπον καὶ τέχνην
ἀπὸ ἐδύνετονε, τὲς ὁποῖες εἰκόνες τὲς ἐχαλάσασιν οἱ εἰκονομά-
χοι οἱ μαγαρισμένοι, μὰ ὅταν ἐστέκασιν ἐθεώρει ἀπὸ τὲς ἔβλε-
πεν θαυμαστὴν στολισίαν εἰς τὰ Θεοτοκία, καὶ πάλι, ὅταν ἤθελεν
τύχει νὰ ζωγραφίσει τὸν ἐχθρὸν ἢ εἰς τὴν ἀγίαν Ἀνάστασιν
καθὼς τότε ζωγραφίζουσι καὶ πατεῖ τονε ὁ Χριστὸς μας ἢ εἰς τὴν
δευτέραν Παρουσίαν ἢ ἄλλοῦ ποθὲς, τὸν ἐζωγράφιζε τόσα ἄσχη-
μον, ὅσον δὲν ἐμπόρει νὰ ἰδεῖ τινὰς ἄσχημότερον πράγμα, καὶ
ἐτοῦτο τὸ ἧκανεν δικαίως. Καθὼς ὠραίεζε μὲ τὴν τέχνην του τὴν
Δέσποιαν ἀπὸ ἐστόλισε τὴν ἀνθρώπινον φύσιν, ἔτις ἐσχίμι-
ζεν τὸν ἐχθρὸν ἀπὸ τὴν ἀσχήμωσεν τὴν ἀνθρωπότητα ἐξαρ-
χῆς καὶ ἀπὸ σπουδάξει πάντα εἰς τοῦτο, διὰ τοῦτο ἔτις αὐτὸς
ὁ ζωγράφος ἔκανε. Καὶ μακαρίζω τὴν καλήν του τέχνην καὶ τὴν
θεάρεστον γνώμην, ἀλλὰ τοῦτο τοῦ ἐχθροῦ τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ
153r κακοῦ, τοῦ παμπονήρου διαβόλου δὲν ἤρεσε, / διὰ τοῦτο ἐγύ-
ρευεν καιρὸν νὰ τότε ἀποκτείνει, καὶ ὄχι τόσον νὰ τοῦ ὀχθρεύ-
εται πὼς τὸν ἧκανεν ἐκεῖνον ἄσχημον, διότις ἐκάτεχε πὼς τοῦ
ἔπρεπεν, ὅσον ἐφθόνει εἰς τὴν ὠραιότητα τῆς Παρθένου. Καὶ καλὰ
καὶ νὰ ἐκάτεχεν πὼς ἔπρεπεν ἡ ὠραιότης τῆς Παρθένου,
ὅμως ἐφθόνειεν καὶ περισσότερον ἐτήκετονε, ὀδίατι ἐθεώρει πὼς
μὲ τὴν ὠραιότην ἀπὸ ἧκανε τῆς εἰκόνας ἐπαρακίνα τὸν λαὸν εἰς
πλιότερην εὐλάβειαν, διὰ τοῦτο ἐσπούδαζε νὰ τότε ἀποκτείνει.
Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ἐθέλασι κτίσει ἕναν ναὸν ὑψηλὸν καὶ ἐθε-
λήσασιν, κατὰ τὴν συνήθειαν ἀπὸ εἶχασιν τὴν ἀγίαν, νὰ τότε ζω-
γραφίσουν ὅλον καὶ κράζουσι τὸν ζωγράφον ἐτοῦτον τὸν Ἰωάννην
νὰ τότε ζωγραφίσει. Ἦρχισε λοιπὸν ὁ ζωγράφος, καὶ ἐπειδὴ ἦτο-

νε ύψηλός ό ναός, ήρχισε από πάνω με ύψηλές σκαλωσές και ήθελε πρώτον να ζωγραφίσει τον Ευαγγελισμόν τῆς Θεοτόκου. Καί ὅταν ἐκίνησε νὰ ντεσενιάρει τὴν Θεοτόκον, θεωρεῖ ὀμπροστά του ἐκεῖ ἀπάνω εἰς τὴν σκαλωσάν τὸν διάβολον καὶ λέγει του: «Ἀπὸ ἐδῶ δὲν ἤμπορεῖς νὰ μοῦ φύγεις, μὰ νὰ σὲ κρημνίσω, ὀδιати ὡς καὶ ἐδῶ εἰς τὰ ὕψη τοῦ ναοῦθέλεις νὰ κάμεις τὴν εἰκόνα ὁμορφην», καὶ μὲ τὸν λόγον σηκώνει τὴν μίαν μερὰν τῆς σκαλωσᾶς / καὶ χαλᾶ τηνε, ὀδιὰ νὰ πέσει ὁ ζωγράφος νὰ ξεκουμπιστεῖ. Καὶ ὁ ζωγράφος ἀπλώνει τὰ χέρια του εἰς τὸν τοῖχον δὲν ἔχοντας ποῦ πιάσει νὰ βοηθηθεῖ. Ὡ θαῦμα ἐξαίσιον! Τοῦ ντεσένιου ἐκείνου ἀποῦ εἶχεν καμωμένον, μίαν χεῖρα ξαπλώνει καὶ / 171 πιάνει τὸ χέριν του καὶ ἐκράτειεν τονε καὶ δίδει κάτω καὶ 154r χαλᾶ ὅλη ἡ σκαλωσὰ καὶ ἐκεῖνος ἐκρατιέτονε ἐκεῖ καλὰ καὶ δὲν ἔπεφτεν οὐδὲ τίποτας δὲν ἐβλάβετονε, ὥστε ἀποῦ ἐπήγασιν ἄνθρωποι καὶ ἐβάλασιν του σκάλα καὶ ἐκατέβηκεν καλὰ χωρὶς τίποτας βλάβημον, καὶ ὅλοι ἐθαύμαζαν, ὅμως πῶς ἔγινεν δὲν ἐκάτεχαν, ὥστε ἀποῦ αὐτὸς ἐξηγήθη τὸ πράγμα πῶς ἔγινεν. Ἀπὸ τότε ὁ ἐχθρὸς δὲν ἐγύρευγε πλέον νὰ τόνε βλάψει, μὰ ὁ λαὸς εἶχεν πλιότερην εὐλάβειαν εἰς τὲς εἰκόνες τοῦ ζωγράφου καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἀποῦ ἐλόγιαζεν ὁ ἐχθρὸς νὰ τόνε ἀφανίσει, τοῦ ἤκαμε μεγάλην τὴν φήμην, διότις ὅλοι τὸν ἐτίμουν πλιότερον ὡσὰν ἐγνωρίσασι τὸ μυστήριον ἀποῦ ἤδειξεν ἡ Παρθένος εἰς αὐτόνον ὀδιὰ τὴν εὐλάβειάν του.

Ἔτις λοιπὸν ἐφύλαξε καὶ φυλάγει ἡ Δέσποινα τοὺς πιστοὺς τῆς δούλους καὶ στολίζει τους μεγάλες τιμὲς καὶ ἀξιώνει τους καὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Υἱοῦ τῆς, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ ἀξιοθοῦμεν καὶ ἡμεῖς τιμώντας καὶ δοξάζοντας τὸν πανάχραντόν τῆς τόκον ἀποῦ μᾶς ἤγδυσε τὰ παλαιὰ ράσα τῆς ἀμαρτίας καὶ ἤντυσέ μας τὴν χιονοφεγγόφωτον στολὴν τοῦ ἀγίου βαπτίσματος, ὅτι αὐτῶ πρέπει πᾶσα δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

Ελένη Κακουλίδη-Πάνου & Ελένη Καραντζόλα & Μαρία Χαλβατζιδάκη (επιμ.), *Ιωάννης Μορεζήνος, Κλίνη Σολομώντος. Ιστορίες θαυμάτων της Παναγίας [1599]*, Εταιρία Κρητικών Ιστορικών Μελετών, Ηράκλειο 2007.